

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง บ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

อวยพร ติงวัน

อาจารย์ประจำ สาขาการตลาด คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 20 มิถุนายน 2563

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 27 มิถุนายน 2563

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 18 สิงหาคม 2563

ดร.กัศมา กาซ้อน

รองศาสตราจารย์ สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักของชาติพันธุ์ม้ง 2) เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนผู้ปักผ้าชาติพันธุ์ม้ง บ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 10 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง มีการออกแบบลายปักผ้าให้มีความหลากหลาย ผสมผสานลวดลายต่างๆ ให้เข้ากับลวดลายดั้งเดิมมีการใช้สีมากขึ้นเพื่อเพิ่มสีสันให้ผ้าปัก 2) ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง พบว่าต้นทุนผลิตภัณฑ์เสื้อชาติพันธุ์ม้งต่อ 1 ตัว เฉลี่ยเท่ากับ 948.33 บาท ผลตอบแทน 1,500 บาท กำไร 551.66 บาท ต้นทุนผลิตภัณฑ์กระโปรงชาติพันธุ์ม้งต่อ 1 ตัว เฉลี่ยเท่ากับ 1,626.25 บาท ผลตอบแทน 3,125.00 บาท กำไร 1,498.75 บาท ต้นทุนผลิตภัณฑ์กางเกงชาติพันธุ์ม้งต่อ 1 ตัว เฉลี่ยเท่ากับ 532.50 บาท ผลตอบแทน 950 บาท กำไร 217.50 บาท ต้นทุนผลิตภัณฑ์กระเป๋าชาติพันธุ์ม้งต่อ 1 ใบ เฉลี่ยเท่ากับ 495.00 บาท ผลตอบแทน 600.00 บาท กำไร 105 บาท และ 3) ความพึงพอใจในการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความงามทางศิลปะ ($\bar{X}=4.60$) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณภาพ ด้านวัสดุ และด้านความเหมาะสมต่อวัฒนธรรม ($\bar{X}=4.50$)

คำสำคัญ: ต้นทุน ผลตอบแทน ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

Study of Cost and Return for Hmong Ethnic Embroidery Patterns Ban Wiang Mok, Huai So Sub-District, Chiang Khong District, Chiang Rai Province

Aouyphon Thawan

*Lecturer, Marketing Program,
Faculty of Business Administration and Liberal Arts,
Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Rai*

Received: 20 June 2020

Revised: 27 June 2020

Accepted: 18 August 2020

Dr.Kasama Kason

Associate Professor, School of Accounting, Chaing Rai Rajabhat University

Abstract

This research aimed to 1) develop and design the embroidery patterns of the Hmong ethnicity 2) to study cost and return of Hmong ethnic embroidery products and 3) to study of customer satisfaction on Hmong ethnic embroidery products. The sample consisted of 10 participants who were embroiderer in Hmong ethnic embroidery Ban Wiang Mok, Huai So Subdistrict, Chiang Khong District Chiang Rai Province. The interviews and questionnaires were used to data collection.

The results of the research were as follows: 1) Development of Hmong ethnic embroidery patterns There are a variety of embroidery designs mixed with various patterns. To match with traditional patterns more colors have been used to add color to the floral, spiral and cross patterned fabrics. 2) Cost and Return of Hmong Ethnic Embroidery Products Cost of product: Hmong ethnic shirt per 1 piece, average is 948.33 baht, return 1,500 baht, profit is 551.66 baht, product cost of Hmong ethnic skirt per 1 piece, average is 1,626.25 baht, return is 3,125.00 baht, and profit is 1,498.75 baht. Equal to 532.50 baht, return 950 baht, profit 217.50 baht, product cost of Hmong ethnic bag per 1 piece, average is 495.00 baht, return 600.00 baht, profit 105 baht. And 3) Satisfaction in the development and design of Hmong embroidery patterns the overall picture was at the highest level ($\bar{x}=4.53$). When considering each aspect, it was found that the areas with the highest average were artistic beauty ($\bar{x}=4.60$), followed by material quality and suitability. Culture ($\bar{x}=4.50$)

Keywords: Cost, Return, Hmong ethnic embroidery products

บทนำ

ชนเผ่าม้ง (Hmong) ชื้อชนเผ่าพื้นเมือง “ม้ง” ภาษาม้ง “ม้ง” ภาษาไทย “ม้ง” ภาษาอังกฤษ “Hmong” ชาวม้งได้เข้ามาตั้งรกรากถิ่นฐานอยู่ในเขตภูเขาสูงในภาคเหนือของประเทศไทยตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2480 ปัจจุบันมีชาวม้งตั้งถิ่นฐานอยู่ใน 13 จังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง พะเยา แพร่ น่าน สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และเลย (สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย, 2016)

ผ้าปักชาวเขา เป็นงานฝีมือที่สืบสานมาจากบรรพบุรุษของชาวเขามาหลายร้อยปี เกิดจากการใช้เวลาว่างของกลุ่มสตรีหลังจากทำไร่ทำสวน นำฝ้ายที่ปลูกในหมู่บ้านมาปั่นเป็นฝ้ายเส้นเล็กๆ แล้วทอเป็นผืน นำมาปักเป็นลายชาวเขาโบราณ แล้วพัฒนาฝีมือมาเป็นลายตามความพอใจ ถือเป็นผลิตภัณฑ์ของชาวเขาซึ่งมีคุณค่าทางจิตใจอย่างยิ่ง ผ้าปักชาวเขาเป็นผ้าพื้นเมืองที่พบเห็นได้ในทุกที่มีชาวเขาเผ่าม้งอาศัยอยู่ ความสวยงามที่เกิดขึ้นจากฝีมือการปักที่ละเอียด ทำให้ผ้าปักชาวเขาได้รับความสนใจเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นมาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้า หรือเป็นของแต่งบ้าน ในรูปแบบต่างๆ ชาวม้งมีศิลปวัฒนธรรมการตกแต่งสร้างสรรค์เสื้อผ้าอาภรณ์ของตนที่โดดเด่น ไม่น้อยกว่าชนเผ่าอื่น โดยมีความเด่นชัดในเรื่องการปักผ้า อันเป็นศิลปหัตถกรรมที่ดูทรงคุณค่ามากที่สุด (ทองเจือ เขียดทอง, 2558) การศึกษาผ้าปักชนเผ่าม้งในอดีตผ้าปักชาวเขาส่วนใหญ่จะใช้ผ้าไหมดิบที่ผลิตเองมาปักเป็นลวดลายต่างๆ ซึ่งลวดลายเหล่านี้ชาติพันธุ์ม้งคิดค้นออกแบบลวดลายเองและชาติพันธุ์ม้งจะมีความประณีตในการคิดลวดลายและการปักลวดลายต่างๆ ซึ่งจะเห็นได้จากกระโปรงของชาติพันธุ์ม้งที่ทำจากผ้าบาติกกับผ้าปัก และเมื่อมีการปักลายเรียบร้อยแล้ว จะนำมาแปรรูปเป็นเสื้อผ้าที่จะสวมใส่ในเทศกาลปีใหม่หรือในวันสำคัญต่างๆ และสามารถที่จะประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้อย่างอื่นได้ เช่น ถ้วยย่าม กระเป๋าสะพาย กระเป๋าเป้ กระเป๋าใส่สติกเกอร์ ถุงใส่โทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้อื่นๆ เป็นต้น (อริสา แซ่ยา, 2559) ซึ่งผ้าปักของชาติพันธุ์ม้งจะมีลวดลายที่แตกต่างกันไปและมีชื่อเรียกแตกต่างกัน ลวดลายที่นิยมใช้ปักคือรูปเรขาคณิตและลายกันหอย

จากที่มาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาและออกแบบลายปักผ้าให้มีความหลากหลายผสมผสานลวดลายต่างๆ ให้เข้ากับลวดลายดั้งเดิม เพื่อเป็นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้งให้มีความทันสมัยและเพิ่มความนิยม และใช้เป็นแนวทางในการปักลายผ้าให้มีรูปแบบใหม่ที่มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักของชาติพันธุ์ม้ง
2. เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับหัตถกรรมผ้าฝ้าย

การศึกษาหัตถกรรมผ้า "มัง" มีการทอผ้าทุกบ้านโดยใช้เครื่องทอแบบกี่เอวนั่งสูง ใช้เส้นด้ายจากใยกล้วยหรือใยฝ้าย ลักษณะรูปแบบของหัตถกรรมผ้าการทอจะเป็นการทอพื้นธรรมดาไม่มีการทอลาย การย้อมสีย้อมเมื่อทอเป็นผืนผ้าไม่ย้อมเส้นด้าย โดยใช้สีจากต้นฮ่อมและคราม มีการเขียนเทียน การเย็บต่อผ้า การปักประดับด้วยเงินต่างๆ และการปักลวดลายองค์ประกอบที่ทำให้เกิดลวดลาย คือ การปัก การเย็บตัดต่อผ้า และการเขียนเทียน ลวดลายที่พบมากที่สุดคือลวดลายที่เกิดจากการปักไหม โดยลักษณะลวดลายหลักที่พบมาจากลายเรขาคณิต และลายดอกไม้ ส่วนการปักไหมและลูกเดือยปักให้เกิดลายนิยมปักบนเสื้อ กระโปรง กระเป๋า ฯลฯ (สุธิชา ศรพรหม, อุดมศักดิ์สาริบุตร และพิชัย สดภิบาล, 2559)

2. แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทน

ต้นทุน (Cost) หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่องค์กรใช้ประโยชน์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้ เช่น ต้นทุนของวัตถุดิบและแรงงานที่เกิดขึ้นเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการ และเมื่อต้นทุนได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจแล้ว ต้นทุนส่วนนั้นจะเปลี่ยนสภาพไปเป็นค่าใช้จ่าย (Expense) ซึ่งจะนำไปหักจากรายได้ในแต่ละงวดบัญชี (ชาญศักดิ์ ตั้งสันติกุลานนท์, 2560) ต้นทุนต่างๆที่เกิดขึ้นจะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำต้นทุนไปใช้ เช่น การจำแนกต้นทุนตามส่วนประกอบ การจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับระดับกิจกรรม เป็นต้น (ดวงมณี โกมารทัต, 2554) ต้นทุนสามารถจำแนกตามลักษณะได้ดังนี้ 1) วัตถุดิบ (Materials) 2) ค่าแรงงาน (Labor) และ 3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead) (กิงกนก พิทยานุคุณ และคณะ, 2548)

การวิเคราะห์ผลตอบแทนเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนขายกับขายสุทธิ อัตราส่วนที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทน การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรจะสามารถพิจารณาได้จาก 5 อัตราส่วน ได้แก่ 1) อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย 2) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย 3) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น 4) อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน และ 5) อัตรากำไรสุทธิต่อต้นทุนรวม (สุพะยอม นาจันทร์, 2562)

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับต้นทุน ผลตอบแทนและการพัฒนาออกแบบผ้าปักชาติพันธุ์มัง ในบ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนผู้ปักผ้าชาติพันธุ์ม้ง บ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนผู้ปักผ้าชาติพันธุ์ม้ง บ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 10 คน เนื่องจากประชากรที่ศึกษามีจำนวนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการปักผ้าชาติพันธุ์ม้ง การออกแบบและพัฒนาลวดลายของผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง รวมถึงต้นทุนและค่าใช้จ่ายของการผลิตผ้าปักชาติพันธุ์ม้งจากผู้ให้ความรู้ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง โดยใช้แบบสัมภาษณ์จากประชาชนผู้ปักผ้าชาติพันธุ์ม้ง บ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย ทั้งข้อมูลจากเว็บไซต์ เอกสาร บทความ ผลการวิจัยผ้าปักลายชนเผ่าที่เผยแพร่จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้การใช้เครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นำมาวิเคราะห์ สรุป และหาคำตอบ เพื่อให้ผลวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์มากที่สุด รายละเอียดของเครื่องมือในการวิจัยมีดังนี้

3.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) เกี่ยวกับการปักผ้าชาติพันธุ์ม้ง การออกแบบและพัฒนาลวดลายของผ้าปักชาติพันธุ์ม้งบ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งเป็น 5 ส่วนได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ปัญหาเกี่ยวกับผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ต้นทุน และผลตอบแทนในการทำผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

3.2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง โดยเป็นการประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540) ซึ่งมี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการจำแนกและจัดระบบ (Typology and Taxonomy) การจัดการข้อมูลที่จะจัดกระจายให้อยู่เป็นระบบโดยอาศัยพื้นฐานการจำแนกหมวดหมู่อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อช่วยให้เข้าใจปรากฏการณ์ที่ศึกษา (อคิน และคณะ, 2536)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจง ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง โดยต้นทุนในการปักผ้าของชาติพันธุ์ม้ง ประกอบด้วย วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต เพื่อคำนวณหาต้นทุน และการวิเคราะห์ผลตอบแทนในการปักผ้าชาติพันธุ์ม้ง

ผลการศึกษา

จากการศึกษาการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ต้นทุน ผลตอบแทน ความพึงพอใจต่อการพัฒนาการออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง บ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี และช่วงอายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 30.00 มีประสบการณ์ในการทอผ้า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทอผ้า 6 – 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.00 ส่วนใหญ่ใช้วิธีการปักผ้าด้วยมือ คิดเป็นร้อยละ 100.00 การปักผ้าเพื่อนำไปทำเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋า รอง คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ เสื้อ คิดเป็นร้อยละ 30.00 กางเกงคิดเป็นร้อยละ 20.00 และกระเป๋าคิดเป็นร้อยละ 10.00

2. ผลการศึกษการพัฒนาลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

จากการศึกษาพัฒนาลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง พบว่า การพัฒนาลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ได้นำมาพัฒนาลวดลายขึ้นมาใหม่ ให้มีสีสันที่งดงาม หลากหลาย และเพิ่มความทันสมัย โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานและแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของลวดลายชาติพันธุ์ม้ง เพื่อช่วยเสริมสร้างทางเลือกในการเลือกใช้ลวดลายให้มีมากขึ้น และจากการสอบถามความคิดเห็นต่อการพัฒนาออกแบบลวดลายใหม่ พบว่า ประชาชนผู้ปักผ้าชาติพันธุ์ม้งมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาออกแบบลวดลายใหม่ ดังนี้ 1) ลวดลายผ้าปักที่ได้รับการออกแบบใหม่ยังคงแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติพันธุ์ม้ง ทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์และสามารถนำไปใช้ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้งต่อได้ 2) การผสมผสานระหว่างลวดลายเดิมเข้ากับลวดลายใหม่เกิดความทันสมัย มีความงาม ความน่าสนใจของลวดลาย สีที่ใช้ของแต่ละลาย และความประณีตในการปัก และ 3) วัสดุที่เลือกใช้ในการผลิตผ้าปักชาติพันธุ์ม้งมีความเหมาะสม มีคุณภาพ

3. ผลการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง
จากการศึกษาต้นทุนผลิตภัณฑ์จากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงต้นทุนผลิตภัณฑ์จากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

ผลิตภัณฑ์	วัตถุดิบทางตรงเฉลี่ย (บาทต่อตัว)	ค่าแรงงาน (บาทต่อตัว)	ต้นทุนผลิตภัณฑ์เฉลี่ย(บาทต่อตัว)
1. เสื้อชาติพันธุ์ม้ง	715.00	233.33	948.33
2. กระโปรงชาติพันธุ์ม้ง	1,051.25	575.00	1,626.25
3. กางเกงชาติพันธุ์ม้ง	532.50	200.00	732.50
4. กระเป๋ชาติพันธุ์ม้ง	345.00	150.00	495.00

จากตารางที่ 1 พบว่า การผลิตผลิตภัณฑ์กระโปรงชาติพันธุ์ม้งมีต้นทุนผลิตภัณฑ์เฉลี่ยมากที่สุด คือ 1,626.25 บาทต่อตัว รองลงมาคือ เสื้อชาติพันธุ์ม้ง 948.33 บาทต่อตัว กางเกงชาติพันธุ์ม้ง 732.50 บาทต่อตัว และกระเป๋ชาติพันธุ์ม้ง 495.00 บาทต่อตัว ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์จากผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง

ผลิตภัณฑ์	ผลตอบแทน (บาทต่อตัว)	ต้นทุนผลิตภัณฑ์ (บาทต่อตัว)	กำไร (บาทต่อตัว)
1. เสื้อชาติพันธุ์ม้ง	1,500.00	948.33	551.66
2. กระโปรงชาติพันธุ์ม้ง	3,125.00	1,626.25	1,498.75
3. กางเกงชาติพันธุ์ม้ง	950.00	532.50	217.50
4. กระเป๋ชาติพันธุ์ม้ง	600.00	495.00	105.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผลิตภัณฑ์จากผ้าปักชาติพันธุ์ม้งที่มีผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์มากที่สุด ได้แก่ กระโปรงชาติพันธุ์ม้ง เท่ากับ 3,125.00 (บาทต่อตัว) รองลงมาคือ เสื้อชาติพันธุ์ม้ง 1,500 บาทต่อตัว กางเกงชาติพันธุ์ม้ง 950.00 บาทต่อตัว และกระเป๋ชาติพันธุ์ม้ง 600.00 บาทต่อตัว ตามลำดับ

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาการออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง
จากการศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาการออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจด้านการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ในภาพรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านความงามทางศิลปะ	4.60	1.87	มากที่สุด
2. ด้านวัสดุ	4.50	1.01	มาก
3. ด้านคุณภาพ	4.50	2.17	มาก
4. ด้านความเหมาะสมต่อวัฒนธรรม	4.50	1.01	มาก
รวม	4.53	6.06	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ความพึงพอใจด้านการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความงามทางศิลปะ ($\bar{X}=4.60$) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณภาพ ด้านวัสดุ และด้านความเหมาะสมต่อวัฒนธรรม ($\bar{X}=4.50$)

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจด้านการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ด้านการความงาม ทางศิลปะ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านสี	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผลิตภัณฑ์มีความงามทางด้านลวดลาย	4.50	0.39	มาก
3. ผลิตภัณฑ์มีความผสมผสานลวดลายและสี	4.50	0.51	มาก
4. ลวดลายออกแบบได้สวยงามและทันสมัย	4.50	0.51	มาก
5. ลวดลายมีความปักอย่างประณีต	4.50	0.45	มาก
รวม	4.60	1.87	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ความพึงพอใจในการความงามทางศิลปะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความงามทางด้านสี ($\bar{X}=5.00$) รองลงมา ได้แก่ ด้านความผสมผสานลวดลายและสี ($\bar{X}=4.50$) ด้านลวดลายออกแบบได้สวยงามและทันสมัย ($\bar{X}=4.50$) ลวดลายมีความปักอย่างประณีต ($\bar{X}=4.50$) และด้านความงามทางด้านลวดลาย ($\bar{X}=4.50$)

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจด้านการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ด้านวัสดุ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผลิตภัณฑ์ใช้วัสดุที่มีคุณภาพ	4.50	0.49	มาก
2. เนื้อผ้าและเส้นด้ายมีความเหมาะสมในการปัก	4.50	0.51	มาก
รวม	4.50	1.01	มาก

จากตารางที่ 5 ความพึงพอใจในด้านวัสดุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านเนื้อผ้าและเส้นด้ายมีความเหมาะสมในการปัก ด้านผลิตภัณฑ์ใช้วัสดุที่มีคุณภาพ ($\bar{X}=4.50$)

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจด้านการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ด้านคุณภาพ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผลิตภัณฑ์สามารถนำไปใช้สอยได้	4.50	0.51	มาก
2. ผลิตภัณฑ์มีความทนทาน	4.50	0.45	มาก
3. มีคุณค่าในตัวเอง	4.00	0.75	มาก
4. ลวดลายสามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้	4.50	0.45	มาก
5. ผลิตภัณฑ์เหมาะแก่การนำไปผลิต	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.50	2.17	มาก

จากตารางที่ 6 ความพึงพอใจในด้านคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เหมาะแก่การนำไปผลิต ($\bar{X}=5.00$) รองลงมา ได้แก่ ลวดลายสามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้ ผลิตภัณฑ์มีความทนทาน ผลิตภัณฑ์สามารถนำไปใช้สอยได้ ($\bar{X}=4.50$) และมีคุณค่าในตัวเอง ($\bar{X}=4.00$)

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจด้านการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ด้านความเหมาะสมต่อวัฒนธรรม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ออกแบบได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์	4.50	0.52	มาก
2. ผลิตภัณฑ์แสดงถึงอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้ง	4.50	0.49	มาก
รวม	4.50	1.01	มาก

จากตารางที่ 7 ความพึงพอใจในด้านความเหมาะสมต่อวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์แสดงถึงอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้ง และด้านการออกแบบได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ ($\bar{X}=4.50$)

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

จากการศึกษาต้นทุน ผลตอบแทน การพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง บ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ต้นทุนผ้าปักเพื่อนำไปผลิตเสื้อต่อ 1 ตัว เฉลี่ยเท่ากับ 948.33 บาท ผลตอบแทน 1,500 บาท กำไร 551.66 บาท ต้นทุนผ้าปักเพื่อนำไปผลิตกระโปรงต่อ 1 ตัว เฉลี่ยเท่ากับ 1,626.25 บาท ผลตอบแทน 3,125.00 บาท กำไร 1,498.75 บาท ต้นทุนผ้าปักเพื่อนำไปผลิตกางเกงต่อ 1 ตัว เฉลี่ยเท่ากับ 532.50 บาท ผลตอบแทน 950 บาท กำไร 217.50 บาท ต้นทุนผ้าปักเพื่อนำไปผลิตกระเป๋าต่อ 1 ใบ เฉลี่ยเท่ากับ 495.00 บาท ผลตอบแทน 600.00 บาท กำไร 105 บาท ซึ่งสอดคล้องกับ เมธีกา สันสุรินทร์และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ต้นทุน ผลตอบแทน และปัญหาของผู้ปักผ้าชนเผ่าม้ง หมู่บ้านไทยเจริญ ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย พบว่า ต้นทุนของผ้าปักชนเผ่าม้ง ผลิตภัณฑ์เสื้อ เฉลี่ยต่อผืนละ 448.33 บาทต่อผืน ผลตอบแทน 1,016.67 บาทต่อผืน ผลิตภัณฑ์กระโปรง เฉลี่ยต่อผืนละ 355 บาทต่อผืน ผลตอบแทน 400 บาทต่อผืน ผลิตภัณฑ์ผ้าคาดเอว เฉลี่ย/ผืนละ 231.43 บาท/ผืน ผลตอบแทน 350 บาท/ผืน ผลิตภัณฑ์ชายผ้าข้างหน้า เฉลี่ยต่อผืนละ 192.22 บาทต่อผืน ผลตอบแทน 316.67 บาทต่อผืน ผลิตภัณฑ์ผ้าห่ม เฉลี่ยต่อผืนละ 915 บาท/ผืน ผลตอบแทน 1,342.86 บาทต่อผืน

2. ความพึงพอใจในการพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความงามทางศิลปะ ($\bar{X}=4.60$) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณภาพ ด้านวัสดุ และด้านความเหมาะสมต่อวัฒนธรรม ($\bar{X}=5.0$) ซึ่งสอดคล้องกับ สุธิชา ศรพรหมและคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาและออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าปักอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้ง พบว่า ด้านการออกแบบ พบว่า ความเหมาะสมของผลิตภัณฑ์จากผ้าปักอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้ง รูปแบบที่ 3 ด้านประโยชน์ใช้สอย มีค่าเฉลี่ย 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 ด้านความพึงพอใจของกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าปักอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้งอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 ความพึงพอใจของผู้ที่สนใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาต้นทุน ผลตอบแทน การพัฒนาและออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง บ้านเวียงหมอก ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ผู้ผลิตส่วนใหญ่ใช้สีด้ายที่เป็นสีสดและสีของผ้าที่มักจะเป็นสีดำหรือสีขาว ในการปักผ้าปัก ทำให้มีรูปแบบเดิมๆ ดังนั้นผู้ผลิตควรศึกษาและทดลองการใช้สีของด้าย และผ้าให้มีความหลากหลายมากขึ้น

1.2 ผู้ผลิตมีการปรับตัวที่รูปแบบคล้ายคลึงกันและมีการออกแบบลวดลายใหม่ ค่อนข้างน้อย ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรให้ความรู้และร่วมกันออกแบบลวดลายผ้าปัก ให้มีความแปลกใหม่สวยงามมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาการออกแบบลวดลายผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง ให้มีคุณค่ามากขึ้นโดยการออกแบบลวดลาย เป็นการเล่าเรื่องวิถีชีวิตชาติพันธุ์ม้ง

2.2 ศึกษาการใช้สี การจับคู่สีให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ลวดลายให้มีความโดดเด่น และเพิ่มลวดลายให้มีลูกเล่นที่แปลกใหม่มากขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้งในด้านอื่นๆ เพื่อเข้าถึง การดำรงชีวิตของชนเผ่า เพื่อนำมาเป็นลวดลายต่างๆบนผ้าปัก

เอกสารอ้างอิง

กึ่งกนก พิทยานุคุณ, สุนทรี จรูญ และ รวีวัลย์ ภิชัยพนากุล. (2548). การบัญชีต้นทุน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ดวงมณี โกมารทัต. (2554). การบริหารต้นทุน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
ทองเจือ เขียดทอง. (2558 มิถุนายน 2). ผลิตภัณฑ์ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง การออกแบบเชิงเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์. แหล่งที่มา:

<http://www.journal.mutt.ac.th/index.php/arts/article/viewFile/312/323>

เมธิกา สิ้นสุรินทร์และคณะ. (2562). ต้นทุน ผลตอบแทน และปัญหาของผู้ปักผ้าชนเผ่าม้ง หมู่บ้านไทย
เจริญ ตำบลม่วงยาย อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย. บัญชีบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย. (2559 กรกฎาคม 23).
ชนเผ่าม้ง (Hmong). แหล่งที่มา: <https://impect.or.th/?p=15005>.

สุธิชา ศรพรหมและคณะ. (2559). การศึกษาและออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าปักอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ม้ง.
วารสารวิชาการศิลปสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2559 (2), 111-123.

สุพะยอม นาจันทร์ และคณะ. (2559). ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนของกลุ่มหัตถกรรม
บ้านชุมพอ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ระดับชาติครั้งที่ 2 (5 – 6 สิงหาคม 2562). หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80
พรรษา 5 ธันวาคม 2550. 923 – 939.

อศิน รพีพัฒน์ และคณะ. (2536). การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อริสา แซ่ยา. (2563 พฤษภาคม 27). ผ้าปักชาติพันธุ์ม้ง. แหล่งที่มา:

<http://arisaamelie.blogspot.com/2016/09/5.html>